

Õppekava „Äriplaani, turundusplaani ja raamatupidamise ABC koolitus“

TÄIENDUSKOOLITUSASUTUSE NIMETUS: Idee Turg OÜ

ÕPPEKAVA NIMETUS: Äriplaani, turundusplaani ja raamatupidamise ABC koolitus*

Õppetöö õppekaval „Äriplaani, turundusplaani ja raamatupidamise ABC“ toimub kolmes moodulis: 1) „Ettevõtlusega alustamise koolitus äriplaani koostamisega“; 2) „Praktilise turunduse alused (turunduse ABC)“; 3) „Raamatupidamise ABC alustavale ettevõtjale“.

ÕPPEKAVARÜHM: Juhtimine ja haldus

ÕPPEKAVA KOOSTAMISE ALUS: Kutsestandard „väikeettevõtja, tase 5“ – kompetentsid: B.2.1. Äritegevuse kavandamine; B.2.2. Äritegevuse käivitamine; B.2.3 Äriprotsessi korraldamine (tegevusnäitaja punkt 2; teadmised punkt 9); B.2.6. Finantsjuhtimine ja majandusarvestus; Kutsestandard „raamatupidaja, tase 5“ – kompetentsid: B.2.1. Finantsarvestus; B.2.2. Maksuarvestus.

EESMÄRK: Koolituse lõpuks on õppija omandanud vajalikud baasteadmised ning -oskused loomaks oma ettevõtet, koostanud äriplaani ja turundusplaani mikro- või väikeettevõttele. Lisaks eeltoodule on eesmärgiks anda õppijale vajalikud baasteadmised ning -oskused korraldada mikro- ja väikeettevõtte raamatupidamist.

ÕPIVÄLJUNDID (koolituse lõpuks õppija):

Moodul 1: *Ettevõtlusega alustamise koolitus äriplaani koostamisega*

- kaardistab äriidee;
- koostab äriplaani.

Moodul 2: *Praktilise turunduse alused (turunduse ABC)*

- koostab turundusplaani.

Moodul 3: *Raamatupidamise ABC alustavale ettevõtjale*

- koostab mikro- või väikeettevõtte lihtsustatud raamatupidamise sise-eeskirja;
- kirjendab ja dokumenteerib lihtsamaid, igapäevase rutiinse äritegevuse käigus toimunud majandussündmusi;
- koostab lühendatud raamatupidamise aastaaruandeid, võttes aluseks Eesti finantsaruandluse standardi;
- oskab arvestada maksud ja maksed vastavalt kehtivatele seadustele.

SIHTGRUPP: Alustavad ja tegutsevad ettevõtjad, ettevõtlushuvilised, kel on huvi alustada ettevõtlusega ning soov õppida koostama äriplaani ja huvi turunduse vastu, tundma õppida raamatupidamise põhitõdesid ja korraldada oma mikro- või väikeettevõtte raamatupidamist ise ning kellel puuduvad teadmised ja oskused turundusplaani koostamise kohta.

ÕPPE ALUSTAMISE TINGIMUSED: Arvuti ja interneti kasutamise baasteadmised ja -oskused. Eesti keele oskus vähemalt B1 tasemel.

ÕPPE KOGUMAHT: 226 akadeemilist tundi, millest 136 akadeemilist tundi on auditoorset tööd ja 90 akadeemilist tundi iseseisvat tööd.

ÕPPEKESKKOND:

- Õppeklassid, kus on olemas *data*-projektorid, pabertahvlid, kõlarid, WIFI, moodullauad, ergonoomilised toolid. Vajadusel tagame õppijale koolitusklassis kasutamiseks sülearvuti ning soovi korral on võimalik kasutada printimise ja skaneerimise teenust (A5, A4, A3) ning lamineerimist (A3, A4, A5, A6). Õppijate kasutuses on puhkenurk, kus saab kasutada tasuta kohvimasinat ning veeautomaati.

Õppekava „Äriplaani, turundusplaani ja raamatupidamise ABC koolitus“

- Veebikeskkond, kus koolitaja on reaajas pildi ja heliga ning jagab oma ekraani õppijatega. Õppijatel on võimalik osaleda koolitusel pildi ja heliga ning kasutada vestlusakent. Vajadusel saab õppija jagada enda arvutiekraani koolitajaga. Veebikoolituse puhul kasutatakse kahte virtuaaltahvli (üldine tahvel ja ülesannete tahvel), millest tekib õppijale lisaks õppematerjalidele täiendav ning toetav lisamaterjal.
- Tutvu õppekeskkonna tingimustega põhjalikumalt Idee Turg koduleheküljel („koolitused“ → „õppekeskkond“).

ÕPPEVAHENDID: Koolitaja poolt jaotatavad õppematerjalid paberkandjal ja/või digitaalsel kujul. Soovi korral tagatakse õppijale koolitusklassis kasutamiseks sülearvuti (soovist teada andmine vähemalt kaks tööpäeva enne koolituse algust e-kirjaga aadressile info@ideeturg.ee). Veebikeskkonnas koolitusel osalemiseks võimaldatakse vajadusel õppijal koolitusperioodiks kasutada tasuta koolitusasutuse sülearvutit (edastame pakiautomaadiga; soovist teada andmine vähemalt viis tööpäeva enne koolituse algust e-kirjaga aadressile info@ideeturg.ee). Lisaks kasutatakse interaktiivseid veebikeskkondi õpitu kinnistamiseks.

ÕPPEPROTSESS: Auditorne ja iseseisev töö, mis tuleb õppijal sooritada auditoorse õppe vahelisel ajal. Üldjuhul on tegemist õppega, mis toimub ajavahemikul 10:00-17:00, üks kuni neli korda nädalas tööpäeviti.

ÕPPESISU:

Moodul 1: *Ettevõtlusega alustamise koolitus äriplaani koostamisega (mooduli kogumaht 100 akadeemilist tundi, millest 56 akadeemilist tundi on auditoorset tööd ja 44 akadeemilist tundi iseseisvat tööd)*

- ettevõtlikkus ja ettevõtja roll majanduses
- ettevõtja isikuomadused
- ettevõtluse olemus ja eesmärk
- äriidee valem
- äriidee allikad (sh frantsiis) ja selle analüüs
- äriideest äriplaanini
- ettevõtja toetuse taotlemise võimalused (EVAT, RTK, EAS, PRIA jt)
- äriplaani struktuurid ja koostamise põhimõtted (sh millele eriliselt tähelepanu pöörata)
- äriplaanis esinevad peamised probleemid ning sagedased vead (sh nende ennetamisvõimalused)
- äriseadustik ja muud olulised õigusaktid (sh TTOS, RPS, TLS, VÕS, IKS jt)
- ettevõtte juriidilised vormid ja nende erinevused
- ettevõtte tegevusala (EMTAK koodi valimine)
- ärinime valik ja seda mõjutavad tegurid
- juriidiline- ja tegevuskoha aadress
- ettevõtte loomise etapid (sh registreerimine)
- toodete ja teenuste kirjeldamine lähtuvalt sihtrühmast, müügiosakaalude leidmine
- tootmise ja teenindamise põhiprotsess ning tarnimine
- garantiitingimused
- erinõuetega tegevusalad (sh litsentsid, majandustegevusteated, tegevusload)
- kvaliteedi ja kliendirahulolu tagamise võimalused
- töötervishoiu ja tööohutuse alane korraldus ettevõttes
- tüüpklientide (era- ja ärikliendid) kirjeldus ja sihtrühma määratlus (sh erakliendi puhul seostamine rahvastikupüramiidiga)
- SWOT analüüs (tugevused, nõrkused, võimalused, ohud)
- ärikeskkond (mis mõjutab ettevõtlust, kuid mida ettevõtja ise otseselt mõjutada ei saa)

Õppekava „Äriplaani, turundusplaani ja raamatupidamise ABC koolitus“

- riskianalüüs (ohtude ja nõrkuste kaardistamine, nende hindamine ja maandamise/ennetamise võimalused)
- konkurentsianalüüs (sh otsesed, kaudsed ja potentsiaalsed konkurendid) ja konkurentsieelised
- arengukavade (sh KOV, ministeeriumid) tõlgendamine ja seostamine äriplaaniga
- OSKA raportite analüüs ja seostamine äriplaaniga
- kutsestandardid ja nende vajalikkus ettevõtluses
- personal ja koostööpartnerid (sh töökuulutus, tööaeg, ametinimetus, tööülesanded)
- tööõigus (töölepingu, käsunduslepingu ja töövõtulepingu olemus ja erisused, sõlmimine, õigused ja kohustused)
- tööjõukulude arvestus ja töötajatega seotud maksud ning maksed
- alustava ettevõtja turundamisvõimalused (sh digiturundus ja traditsiooniline turundus)
- omahinna arvutamine (sh kulude planeerimine ja amortisatsiooni arvestamine)
- müügihinna planeerimine ja arvutamine
- arveldamise võimalused
- käibemaks ja käibemaksukohustuslane
- raamatupidamise põhialused
- finantsproгноoside koostamine (bilanss, kasumiaruanne, rahavoogude aruanne)
- ettevõtte tegevuse käivitamise kava
- äriplaani lisades kajastatavad dokumendid
- näpunäited äriplaani esitlemiseks ja kaitsmiseks (sh liftikõne)
- vajalikud infokanalid ja tugistruktuurid ettevõtjale

Moodul 2: *Praktilise turunduse alused (turunduse ABC) (mooduli kogumaht 48 akadeemilist tundi, millest 32 akadeemilist tundi on auditoorseid tööd ja 16 akadeemilist tundi iseseisvat tööd)*

- turunduse olemus, vajadus, planeerimine ja eesmärk
- sihtgrupi määratlemine („uus“ ja „olemasolev“ klient)
- turu segmenteerimine ja toote positsioneerimine
- toote ja teenuse väärtuspakkumine (sh tarbija mõjutamine)
- brändi juhtimine (sh missioon, visioon ja slogan)
- traditsiooniline turundus (kanalid ja võimalused)
- digiturundus (sh Facebook, Instagram, Twitter, Youtube jt)
- kujundustööriistad (sh Canva)
- eneseväljendusoskus (*pitching*)
- mõjuliidrid turunduses
- meiliturundus ja selleks kasutatavad tarkvarad
- Google Ad's – reklaam Google otsingumootoris
- Google Analytics
- kampaaniate loomine
- turundusplaan ja selle olemus ja vajadus

Moodul 3: *Raamatupidamise ABC alustavale ettevõtjale (mooduli kogumaht 78 akadeemilist tundi, millest 48 akadeemilist tundi on auditoorseid tööd ja 30 akadeemilist tundi iseseisvat tööd)*

- raamatupidamise seadus ja Eesti finantsaruandluse standard (EFS)
- raamatupidamise korraldamine, ülesanded, alusprintsüübid
- algdokumendid ja nõuded nendele
- e-arvete mõiste ja nende edastamise ja vastuvõtmise võimalused
- majandustehingud ja nende muudatuste mõju finantselementidele
- kontod ja kontoplaan
- kahekordne kirjendamine ja lausendite koostamine

Õppekava „Äriplaani, turundusplaani ja raamatupidamise ABC koolitus“

- varade, kohustiste ja omakapitali arvestus
- kulude ja tulude arvestus
- töötasu arvestamine
- baasteadmised maksundusest ning maksundust reguleerivad õigusaktid
- majandusaasta aruanne, tegevusaruanne, raamatupidamise aastaaruanne (bilansi, kasumiaruande, lisade koostamine)
- raamatupidamise sise-eeskirja olemus ja koostamise põhimõtted
- raamatupidamisprogrammide tutvustus

ÕPPEMEETODID:

- **Auditoorne õpe 136 ak t:** kaasav loeng, diskussioon, rühmatöö (ajurünnak, mosaiikrühm jne), rollimäng, juhtumianalüüs, probleemipuu, Osterwalderi mudel, praktilised ülesanded
- **Iseseisev töö 90 ak t:** äriplaani ja turundusplaani koostamine ning raamatupidamise sise-eeskirja koostamine ja ülesannete lahendamine vastavalt õppematerjalidele

ÕPPEMATERJALIDE LOEND:

- **Kohustuslik õppematerjal:** Koolitaja poolt välja töötatud õppematerjalid, mis jagatakse õppijatele koolituse käigus paber kandjal või edastatakse e-posti teel. Äriseadustik. Raamatupidamise seadus. RTJ 1 (Raamatupidamise aastaaruande koostamise üldpõhimõtted). RTJ 2 (Nõuded informatsiooni esitlusviisile raamatupidamise aastaaruandes).
- **Soovituslik õppematerjal:**
 - Alver, L. & Alver, J. (2017). *Finantsarvestus*. (3. trükk). Tallinn: OÜ Deebet.
 - Bland, D. J. & Osterwalder, A. (2021). *Äriideede testimine*. Tallinn: AS Äripäev.
 - Cardon, D. (2020). *Digikultuur*. Tallinn: TLÜ Kirjastus.
 - Dib, A. (2020). *Üheleheküljeline turundusplaan*. Tallinn: AS Äripäev.
 - Hughes, T. & Reynolds, M. (2021). *Sotsiaalne müük*. Tallinn: AS Äripäev.
 - Jarvis, P. (2020). *Ühe inimese ettevõtte*. Tallinn: Loogiline OÜ (FTE kirjastus).
 - Keerus-Jusupov, E. (2020). *Google Analytics ettevõtjale ja turundajale*. Tallinn: AS Pakett.
 - Keskküla, J. (2020). *Finants- ja maksuarvestus*. (3. trükk). Tallinn: NovareInvest Raamatupidamisteenused.
 - Keskküla, J. (2020). *Maksuarvestuse ülesannete kogu*. (2. trükk). Tallinn: NovareInvest Raamatupidamisteenused.
 - Osterwalder, A., Pigneur, Y., Bernarda, G. & Smith, A. (2019). *Väärtuspakkumise disain*. Tallinn: AS Äripäev.
 - Otsus-Carpenter, M. (2018). *Väikeettevõtte raamatupidamine*. Tallinn: AS Äripäev.
 - Pisano, G. P. (2020). *Ettevõtte loov arendamine*. Tallinn: AS Äripäev.
 - Raju, K. (2019). *Reklaamitrikk*. Tallinn: AS Äripäev.
 - Zhuo, J. (2020). *Juhiks saamine*. Tallinn: AS Äripäev.
 - Tikk, J. (2016). *Finantsarvestus*. Tallinn: AS Pakett.
 - Vaynerchuk, G. (2019). *Nii lüüakse läbi*. Viimsi: Million Mindset OÜ.

HINDAMINE EHK ÕPPE LÕPETAMISE TINGIMUSED:

- **Hindamise meetodid:**
 - Moodul 1: Ettevõtlusega alustamise koolitus äriplaani koostamisega**
 - 1) Osterwalderi mudeli tagasisidestamine;
 - 2) koolituse käigus valminud äriplaani tagasisidestamine.
 - Moodul 2: Praktilise turunduse alused (turunduse ABC)**
 - 1) koolituse käigus valminud turundusplaani tagasisidestamine.

Õppekava „Äriplaani, turundusplaani ja raamatupidamise ABC koolitus”

Moodul 3: Raamatupidamise ABC alustavale ettevõtjale

- 1) koolituse käigus valminud raamatupidamise sise-eeskirja tagasisidestamine;
- 2) kompleksülesande lahendamine ja tagasisidestamine (avatud küsimused; valikvastustega küsimused; situatsioonülesannete lahendamine).

- **Hindamiskriteeriumid:**

Moodul 1: Ettevõtlusega alustamise koolitus äriplaani koostamisega

- 1) õppija on vastanud Osterwalderi mudelis olevale 9 küsimusele;
- 2) õppija on koostanud äriplaani vastavalt etteantud äriplaani formaadile ning käsitletud kõiki peatükke vähemalt miinimumnõuetele, mis on kajastatud koolitaja poolt antud õppematerjalis.

Moodul 2: Praktilise turunduse alused (turunduse ABC)

- 1) õppija on koostanud turundusplaani vastavalt etteantud õppematerjalidele vähemalt miinimumnõuetele, mis on kajastatud turundusplaani etteantud formaadis.

Moodul 3: Raamatupidamise ABC alustavale ettevõtjale

- 1) õppija on koostanud raamatupidamise sise-eeskirja vastavalt etteantud formaadile ning käsitletud kõiki peatükke vähemalt miinimumnõuetele, mis on kajastatud koolitaja poolt antud õppematerjalis;
- 2) kompleksülesanne on lahendatud õppija poolt lähtuvalt järgmisest: kirjeldab finantsarvestuse põhimõtteid (alusprintsiipe) ning seostab neid majandussündmustega, lähtudes kehtivatest õigus- ja normatiivaktidest mikro- ja väikese suurusega majandusüksustele; koostab finantsaruanded, kasutades erialast sõnavara, võttes aluseks kirjendatud ja dokumenteeritud majandussündmused ning lähtudes kehtivatest standarditest; arvestab ettenähtud maksud ja maksed vastavalt Eesti Vabariigis kehtivale seadusandlusele.

- Hindamine on mitmeeristav.

VÄLJASTATAVAD DOKUMENDID:

- **TUNNISTUS**, kui õpiväljundid on saavutatud.
- **TÕEND**, kui õpiväljundeid ei saavutatud, kuid õppija võttis osa õppetööst. Tõend väljastatakse vastavalt osaletud kontakttundide arvule.

KOOLITAJATE KVALIFIKATSIOON:

Moodul 1: Ettevõtlusega alustamise koolitus äriplaani koostamisega

Moodul 3: Raamatupidamise ABC alustavale ettevõtjale

Liina Laanemets on Idee Turg tegevjuht ja koolitaja, kes omandanud rakenduskõrghariduse *cum laude* majandusarvestuse erialal ning kaitsenud lõputöö finantsanalüüsi valdkonnas teemal “AS Eesti Post finantsnäitajate võrdlev analüüs”. Samuti täiendanud end Portugalis, õppides juhtimis- ja kuluarvestust. Lõpetanud Eesti Maaülikoolis finantsjuhtimise magistrantuuri, läbinud Tartu Ülikooli haridusteaduste instituudis kutseõpetaja bakalaureuse õppe ning hetkel omandab teist magistrikraadi Eesti Maaülikoolis ettevõtluse ning ökonoomika erialal. Liina on läbinud koolitaja koolituse mahus 160 akadeemilist tundi.

Varasemalt on ta töötanud spetsialistina e-arvete valdkonnas, koolitus- ja müügijuhina, raamatupidajana, majandustoimetuse ajakirjanikuna erinevates meediaväljaannetes ning keskkoolides ettevõtluse, majanduse ja raamatupidamise õpetajana. Samuti on ta ülikoolide juures

Õppekava „Äriplaani, turundusplaani ja raamatupidamise ABC koolitus”

külalislektoriks. Liina on juhendanud üle 2000 äriplaani ning hetkel on lisaks tegevjuhi ja koolitaja rollile ka alustavate ettevõtjate mentor.

Moodul 1: Ettevõtlusega alustamise koolitus äriplaani koostamisega

Ave Saarist on Idee Turg koolitusjuht ja koolitaja. Ave Saarist on hariduselt pedagoog. Lisaks läbinud sisekoolitaja õppe edasijõudnutele (Tallinna Ülikool), projektipõhised juhtimis- ja koordineerimisalased koolitused (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium), dokumendihalduse standardite koolituse (Tallinna Tehnikaülikool), keskkonnajuhtimissüsteemi juurutamise koolitused (Integre OÜ), meeskonnatöö erinevad koolitused (Kangur Koolitus OÜ, Belbin Eesti) ning palju muid erinevaid enesearengu- ja täiendkoolitusi.

Omab pikaajalist töökogemust riigiettevõtetes (Keskkonnaministeerium ja selle haldusala), kus on töötanud muuhulgas ka pearaamatupidajana, süvitsi tegelenud kliendihalduse koordineerimise ja juhtimisega, kliendi rahulolu- ja soovitusindeksi süvaanalüüsiga, e-teenuste ülesehitamise ja juhtimisega, osalenud erinevate rahvusvaheliste projektide töös, on tegev olnud seaduseelnõude töörühmades, keskkonnajuhtimissüsteemi juurutamises ja riigiettevõtte dokumendihaldussüsteemide uuendamises ja uute kasutuselevõtus. Viinud läbi selles haldusalas erinevaid sisekoolitusi, olnud mentor alustavatele töötajatele.

Omab ka *startup*'i kogemust olles töötanud idufirmas, mis tegeles õigusabiteenuste osutamisega ja erinevate õigusabirobotite ehitamisega, muuhulgas juhtinud ja koordineerinud ettevõtte klienditoe tegevusi. Kuna Ave on osalenud nii riigiettevõtte kui ka eraettevõtluses idufirma töös, oskab näha laiemat pilti ja on saanud laialdased kogemused mõlema valdkonna poolt. Idee Turg koolituskeskuses töötades on Ave juhendanud ja tagasisidestanud ka hulgaliselt äriplaane.

Moodul 2: Praktilise turunduse alused (turunduse ABC)

Hele-Liis Tamm on Idee Turg OÜ turundusspetsialist, kelle suurimaks kireks on sotsiaalmeedia sisuloo, filmimine ja monteerimine, tasuliste reklaamide ja turundusplaanide koostamine. Oma kogemused on ta omandanud töötades erinevates kodumaistes ettevõtetes ning on sellega seoses pannud aluse nii mõnegi ettevõtte turundusstrateegiale. Samuti on ta aktiivselt tegutsenud ka oma ettevõttes, kus täidab kõikvõimalikke rolle. Alustades toodete valmistamisest ja kliendisuhtlusest kuni tellimuste pakendamise ja transportimiseni. Viimased viis aastat on ta aktiivselt üles ehitanud oma brändi nii Instagramis, Facebookis, Youtubes kui ka Tiktokis.

Olles terve elu tegelenud muusikaga, otsustas ta oma teadmisi kinnitada ja uuendada Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias, õppides seal helitehnoloogia erialal.

Andres Vaher töötab Tartu Ülikooli majandusteaduskonna turundus- ja kommunikatsioonispetsialistina ja on lisaks mentor alustavatele ettevõtetele. Oma kogemused on ta omandanud töötades era- ja avaliku sektori ettevõtetes, kus tegeles ka turundusega rahvusvahelisel tasandil. Huvi turunduse vastu viis ta õppima Tartu Ülikooli majandusteadust, kus spetsialiseerus turundusele ja juhtimisele.

Moodul 3: Raamatupidamise ABC alustavale ettevõtjale

Marika Kaselo on hariduselt raamatupidaja ja kutsepedagoog. Lõpetanud Lääne-Viru Rakenduskõrgkooli majandusarvestuse eriala ja Tallinna Ülikooli haridusteaduste kutsepedagoogika magistriõppe, mis annab Eesti ja Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kutseõpetaja 7. taseme. Läbinud täiskasvanute koolitaja ja juhendaja täiendõppe.

Marika Kaselo aktiivne koolitajatöö erinevatel ettevõtluse ja turundusega seotud ainete õpetamisel algas 1995. aastal ja ta on olnud lektor mitmetes täiskasvanute koolitamisega ja täiendõppega seotud õppeasutustes, sh lektor Tallinna Majanduskoolis ja õppejõud Sisekaitseakadeemias. Õppejõuna

Õppekava „Äriplaani, turundusplaani ja raamatupidamise ABC koolitus“

töötades majandusainete õpetamisele lisaks koordineeris õppijate ettevõtluspraktikat, osales hariduslikes projektides ning arendus- ja teadustöös.

Majandusarvestusega seotud ainete õpetamisel on abiks raamatupidamisalased töökogemused nii avalikus kui erasektoris. Täiendanud praktilisi teadmisi-oskusi dokumendihalduse ja personalitöö valdkonnas töötamisega.

Õppekava koostatud ja kinnitatud: 17.05.2019

Viimati muudetud ja kinnitatud: 08.06.2022

**Juhime tähelepanu, et õppekava „Äriplaani, turundusplaani ja raamatupidamise ABC koolitus“ on loodud kolme õppekava (Ettevõtlusega alustamise koolitus äriplaani koostamisega; Praktilise turunduse alused (turunduse ABC); Raamatupidamise ABC alustavale ettevõtjale) põhjal. Kui olete huvitatud ainult ühest või kahest moodulist, on võimalik registreeruda konkreetsetele koolitustele. Eraldiseisvad õppekavad on välja toodud täienduskoolitusasutuse Idee Turg OÜ koduleheküljel („koolitused“ -> „õppekavad“). Koolitustele on võimalik registreeruda täienduskoolitusasutuse Idee Turg OÜ koduleheküljel („koolitused“ -> „koolituskalender“).*

Antud õppekava on intellektuaalne omand, sellest tulenevalt on keelatud ilma Idee Turg OÜ allkirjaõigusliku esindaja kirjaliku nõusolekuta dokumendi mistahes osa mehhaaniliste või elektrooniliste vahenditega reprodutseerida ega muul viisil paljundada, kaasa arvatud fotopaljundus, informatsiooni talletamine, kontaktkooperimine.